

Nr 620

Av herr Cassel, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 162, med förslag till lag med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning, m. m.

Den övre gränsen för sedelutgivningsrätten har under de senare åren undergått väsentliga höjningar. Medan sålunda riksbanken första halvåret 1951 hade rätt att utgiva sedlar för maximalt 3 500 milj. kronor, var det högsta tillåtna beloppet för senare kalenderhalvåret 1954 5 500 milj. kronor. I proposition nr 162 till årets riksdag föreslås nu, att gränsen skall höjas ytterligare till 5 800 milj. kronor.

År 1951 tillsatte statsrådet och chefen för finansdepartementet en utredning om regleringen av riksbankens sedelutgivningsrätt på längre sikt. Trots att utredningen tidigare förutskickat, att dess arbete skulle vara slutfört under 1954, har resultatet av dess arbete ännu icke framlagts. Jag finner detta beklagligt. Av proposition nr 162 framgår emellertid, att förslag från utredningen kan väntas inom den allra närmaste tiden.

Detta förhållande synes mig vara av betydelse för bedömande av det nu framlagda förslaget. Det synes mig böra föranleda ett uppskov med ställningstagandet till förslaget om en höjning av den övre gränsen av sedelutgivningsrätten. Något behov av ett beslut i denna fråga under vårriksdagen föreligger icke, eftersom eventuella påfrestningar kan komma att göra sig gällande först vid årsskiftet 1955/56. Det vore enligt min mening lämpligare att tills vidare bibehålla den nuvarande maximigränsen och att vid höstriksdagen taga upp frågan på nytt i samband med ett behandlande av den nyssnämnda utredningens förslag.

Ett sådant uppskov synes även betingat av den nu rådande situationen i samband med de åtgärder som vidtagits och kommer att vidtagas för att möta rådande inflatoriska tendenser. I detta läge synes det angeläget att behovet av återhållsamhet på alla områden markeras genom att sedelutgivningsrätten icke vidgas. En sådan manifestation skulle enligt min mening få gynnsamma psykologiska verkningar.

Under återopande av vad jag här anfört hemställer jag,

att riksdagen måtte antaga det i proposition nr 162 framlagda förslaget till lag med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning med den ändring att 1 § får följande lydelse:

1 §.

Riksbanken må utgiva sedlar till ett belopp av högst femtusenfemhundra miljoner kronor.

Stockholm den 19 april 1955

Leif Cassel